

Iliana Kandzha

Vizualizacija nevidljivoga: različita poimanja ženskog djevičanstva u kasnosrednjovjekovnim prikazima Svete Kunigunde

Koncept djevičanstva presudan je za razumijevanje srednjovjekovnih društava, budući da predstavlja značajan društveni čimbenik, vrijednu kršćansku vrlinu i naglašenu kvalitetu mnogih svetaca. U srednjem vijeku postojale su višestruke konotacije *virginitasa* kao i različite strategije korištene u vizualnom prenošenju ove fizičke i moralne kvalitete. Ovaj rad istražuje različite strategije u prikazivanju Svete Kunigunde (oko 980 – 1033., kanonizirana 1200.) u zemljama njemačkog govornog područja kasnog srednjovjekovlja. Višeznačni profil svetice ponudio je nekoliko interpretacija njezina djevičanstva, utjelovljujući tjelesnu čistoću, duhovnu nadmoćnost, počasno djevičanstvo i bračnu vjernost. Svaka od ovih interpretacija bila je prenošena kroz različite reprezentativne strategije, ovisno o molitvenom i ikonografskom kontekstu. Do kraja srednjovjekovnog razdoblja umnožili su se, tako, prikazi Kunigunde koja bosim nogama prelazi preko užarenih plugova kako bi dokazala svoje djevičanstvo. Ovaj ikonografski model postao je popularan jer je Kunigundu učinio lako prepoznatljivom i jer ju je povezao s tipom djevice mučenice, budući da su spolna apstinencija Kunigunde i iskušenje kroz koje je prošla bili usporedivi s činom mučeništva. Jedinstvene umjetničke narudžbe posvećene Svetoj Kunigundi omogućile su različite interpretacije njezina djevičanstva, ovisne jednako o gledateljevom poznavanju legendi kao i naručiteljevim namjerama, iskustvima i idealima.